

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202919
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5618202919.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov Mgr. Zuzany Hartelovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v spore žalobkyne: B. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Y. XX, XXX XX K. R., štátny občan SR, proti žalovanému: Pozemkové spoločenstvo Veterná Poruba, so sídlom Veterná Poruba 143, 031 04 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 230 659, zastúpenému JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom so sídlom Námestie sv. Egídia 11/6, 058 01 Poprad, IČO: 30 230 659, o protiprávnom vylúčení žalobkyne z Pozemkového spoločenstva Veterná Poruba, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20C/30/2018-141 zo dňa 20.03.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20C/30/2018-141 zo dňa 20.03.2019 v časti výroku II. zrušuje a vec v tomto rozsahu vracia Okresnému súdu Liptovský Mikuláš na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Vo zvyšnej časti, t. j. vo výroku I. rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 20C/30/2018-141 zo dňa 20.03.2019 ponecháva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 20C/30/2018-141 zo dňa 20.03.2019 zamietol žalobu žalobkyne (výrok I.) a súčasne žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou domáhala uloženia povinnosti žalovanému zrušiť dohodu Pozemkového spoločenstva Veterná Poruba, uzavretú so Združením vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar a žalobkyňu prijať za členku Pozemkového spoločenstva Veterná Poruba a zároveň, aby žalovaný bol povinný vyplatiť žalobkyňi pripadajúci podiel na zisku Pozemkového spoločenstva Veterná Poruba za rok 2017. Žalobu odôvodnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou spoločnej nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013 Z. z., nachádzajúcej sa v k. ú. T., ktorej parcely sa nachádzajú na troch LV, a to na LV č. XXXX pod poradovým č. 100, pričom jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 52992/10644480-ín k celkovej výmere parciel, nachádzajúcich sa na tomto LV, ďalej na LV č. XXXX pod poradovým číslom 71, pričom jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 1920/422400-ín k celkovej výmere parciel, ktoré sa nachádzajú na tomto LV a napokon na LV č. XXXX pod poradovým číslom 151, pričom je spoluvlastnícky podiel predstavuje 52992/10644480-ín k celkovej výmere parciel, nachádzajúcich sa na tomto LV. Predmetnú spoločnú nehnuteľnosť obhospodaruje a spravuje približne od roku 1993 žalovaný. Ako členka žalovaného sa prihlásila až v roku 2005, a to na základe stanoviska Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 2218/05-100 zo dňa 08.04.2005. I keď v čase podania žiadosti a odpovede platila iná právna úprava, dnes platná právna úprava v tejto oblasti nie je zmenená. Stanovisko Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 1552/2014-420 zo dňa 05.04.2018 potvrdzuje, že nemôže byť členkou takého spoločenstva, ktoré spoločnú nehnuteľnosť, na ktorej má svoj podiel, neobhospodaruje. Na základe tejto skutočnosti

dňa 17.05.2018 písomne požiadala predsedu žalovaného o vyjadrenie, či žalovaný spravuje majetok, v ktorom má podiel. Odpoveď, ktorú obdržala, neobsahuje odpoveď na jej otázku, ale popisuje skutočnosti o odčlenení časti spoločnej nehnuteľnosti, kde tzv. zákonným spôsobom sa Združenie vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar domáhalo svojich práv, a to spravovať podiely svojich vlastníkov združených historicky v spoločenstve Žiar. Podľa jej názoru dohoda, ktorú uzavreli Pozemkové spoločenstvo Veterná Poruba so Združením vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar, nemá oporu v platnej legislatíve, a to v zákone č. 97/2017 Z. z. Žalovaný podľa jej názoru porušil zákon tým, že došlo k rozdeleniu spoločnej nehnuteľnosti, pričom spoločná nehnuteľnosť je nedeliteľná, teda v žiadnom prípade nemôže byť časť alebo len niektoré podiely spravované iným spoločenstvom ako tým, ktoré ju obhospodaruje a ďalej bol porušený zákon tým, že vlastníci spoločnej nehnuteľnosti nerozhodovali o svojich vlastníckych právach. Podľa jej presvedčenia, celú spoločnú nehnuteľnosť naďalej obhospodaruje žalovaný.

3. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že na prejednanie sporu nariadil predbežné prejednanie podľa ust. § 168 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktoré sa uskutočnilo dňa 20.03.2019. Predbežné prejednanie sporu bolo vykonané v neprítomnosti žalobkyne, za účasti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Žalobkyňa krátko pred pojednávaním doručila žiadosť o odročenie, ktorú odôvodnila tým, že sa rozhodla pre zastupovanie v súdnom konaní advokátom, avšak nepodarilo sa jej ešte so žiadnym advokátom na zastupovanie v tomto konaní dohodnúť, preto žiadala odročiť pojednávanie minimálne do konca mesiaca apríl 2019. Predvolanie na pojednávanie bolo žalobkyňi doručené dňa 01.03.2019. Žiadosť žalobkyne o odročenie pojednávania neakceptoval, nakoľko nespĺňala zákonné náležitosti podľa ust. § 183 CSP. Žalobkyňa v spore od počiatku vystupovala samostatne vo vlastnom mene bez zastúpenia. Žaloba bola podpísaná žalobkyňou v jej mene, rovnako sa žalobkyňa vyjadrovala vo svojom mene k vyjadreniam protistrany. Vzhľadom na rýchlosť a hospodárnosť konania, žiadosti žalobkyne nevyhovet, pretože ju uskutočnila oneskorene a bez akýchkoľvek relevantných zákonných dôvodov. Je navyše neprípustné, aby strana sporu určovala súdu lehotu, do ktorej alebo v ktorej má vytyčiť najbližšie pojednávanie. Žalobkyňa mala od podania žaloby dňa 19.10.2018 dostatočný časový priestor na to, aby si zvolila advokáta na zastupovanie v konaní a nevyvíjala iniciatívu na tento úkon až tesne pred nariadeným predbežným prejednaním sporu. Žalobkyňa bola zároveň pri tom, ako ju súd uznesením vyzval na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného k žalobe, poučená podľa ust. § 153 v spojení s ust. § 149 CSP o tom, že prostriedky procesného útoku a procesnej obrany je potrebné uplatniť včas a na také prostriedky, ktorá strana nepredložila včas, súd nemusí prihliadnuť. Pri posúdení vecí vychádzal z písomne prezentovaných skutkových tvrdení strán sporu a stranami predložených dôkazov v konaní, ktoré umožňovali postup podľa ust. § 171 ods. 2 CSP, a to rozhodnutie vo veci samej.

4. Súd prvej inštancie tak s odkazom na znenie ust. § 8 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2, § 14 ods. 1 a 7 písm. f), § 18 ods. 1 a 2, § 19 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z. z. o pozemkových spoločenstvách, ako aj vychádzajúc z vykonaného dokazovania, dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby, a preto ju zamietol. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala jednak zrušenia Dohody o obhospodarovaní, ktorú uzavrel žalovaný dňa 22.06.2018 so Združením vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar a v nadväznosti na to, aby súd uložil žalovanému povinnosť prijať žalobkyňu za člena žalovaného. Žalobkyňa videla dôvod zrušenia Dohody o obhospodarovaní v tom, že touto dohodou malo dôjsť k rozdeleniu spoločnej nehnuteľnosti, pričom táto je podľa zákona nedeliteľná a vlastníci spoločnej nehnuteľnosti nerozhodovali o svojich vlastníckych právach. Podľa presvedčenia žalobkyne dotknuté spoločné nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, XXXX a XXXX naďalej obhospodaruje žalovaný a žalobkyňa sa cíti byť členkou žalovaného. Podľa ust. čl. VI., bod 1. Zmluvy o pozemkovom spoločenstve Veterná Poruba, schválenej na valnom zhromaždení dňa 08.04.2018, do pôsobnosti valného zhromaždenia, ktoré je najvyšším orgánom spoločenstva, patrí okrem iného aj rozhodovanie o hospodárení spoločenstva, spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti a spoločne obhospodarovaných nehnuteľností a nakladaní s majetkom spoločenstva. Uznesením zo dňa 07.04.2018 zhromaždenie Združenia vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar poverilo výbor po doriešení požiadaviek medzi výborom pozemkového spoločenstva Žiar a výborom pozemkového spoločenstva Veterná Poruba k návrhu dohody o obhospodarovaní spoločnej nehnuteľnosti v katastrálnom území T. na dobu platnosti na roky 2017-2026 a podpísať túto dohodu štatutármi oboch pozemkových spoločenstiev. Uznesením zo dňa 08.04.2018 zhromaždenie členov pozemkového spoločenstva Veterná Poruba zobralo na vedomie dohodu o obhospodarovaní spoločnej nehnuteľnosti v zmysle zákona č. 97/2013 Z. z. Z uvedeného bolo evidentné, že žalovaný a Združenie vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar sa zákonným spôsobom dohodli na obhospodarovaní spoločných nehnuteľností v k. ú. T. v súlade so zmluvami o založení spoločenstiev

a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, ktoré upravujú hospodárenie spoločenstiev a zverujú oprávnenie rozhodovať o hospodárení na spoločných nehnuteľnostiach orgánom spoločenstva. Žalobkyňa v žalobe uvádza skutkové tvrdenia, z ktorých vyvodzuje nesprávne právne závery. V konaní nebolo preukázané, že by uzavretím Dohody o obhospodarovaní zo dňa 22.06.2018 došlo k rozdeleniu spoločnej nehnuteľnosti v rozpore so zákonom. Nešlo v tomto prípade totiž o delenie spoločných nehnuteľností, ale o dohodu pozemkových spoločenstiev o obhospodarovaní spoločných nehnuteľností v dotknutom katastrálnom území T. vzhľadom na historické súvislosti týkajúce sa uvedeného katastrálneho územia, na ktoré poukazoval žalovaný. Podľa ust. § 14 ods. 7 písm. f) zákona č. 97/2013 Z. z. valné zhromaždenie rozhoduje o spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti a spoločne obhospodarovaných nehnuteľností a nakladaní s majetkom spoločenstva. Práve cez túto kompetenciu valného zhromaždenia došlo k uzavretiu dohody medzi dvoma spoločenstvami o obhospodarovaní spoločných nehnuteľností v k. ú. T.. Žalobkyňa v žalobe neuviedla nijaký relevantný dôvod, pre ktorý by mala byť uvedená dohoda neplatná, resp. zrušená. Skutočnosť, že sa cíti byť žalobkyňa členkou ešte nie je dôvodom na to, aby súd rušil dohodu o obhospodarovaní spoločných nehnuteľností, riadne schválenú príslušným orgánom spoločenstva. K uzavretiu dohody došlo z dôvodu, že pozemkový a lesný odbor okresného úradu uložil obom spoločenstvám uzatvoriť dohodu, že dané územie bude obhospodarovať iba jeden subjekt, pretože nedokázal pri schvaľovaní plánu starostlivosti o les určiť pre dotknuté katastrálne územie dvoch obhospodarovateľov z hľadiska jednotiek priestorového rozloženia lesa. Uvedené skutkové tvrdenia žalovaného žalobkyňa účinne nepoprela. Z obsahu žaloby vyplynulo, že sa žalobkyňa domáhala zrušenia dohody preto, aby mohla byť členkou žalovaného, a to na základe jej spoluvlastníctva k podielom spoločnej nehnuteľnosti v k. ú. T.. Podstatnou skutočnosťou zistenou v rámci dokazovania bolo to, že žalobkyňa na základe vlastníctva podielov spoločných nehnuteľností v k. ú. T., reálne je členkou pozemkového spoločenstva ex lege (keďže je vlastníčkou podielu na spoločnej nehnuteľnosti), preto nie je žiadnym spôsobom ukrátená na svojich právach ako vlastníčka podielov spoločných nehnuteľností, hoci to tak subjektívne mylne cíti. Žalobkyňa sa jedine domáhala toho, že má byť členkou žalovaného a nie členkou Združenia vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar. Je však evidentné, že spoločné nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, XXXX a XXXX pre k. ú. T., obhospodaruje Združenie vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar, ktoré podľa potvrdenia zo dňa 08.02.2019 vedie žalobkyňu ako svoju členku. Z výpisu z evidencie Združenia vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar vyplýva, že pokiaľ sa týka spoločných nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXX, XXXX a XXXX pre k. ú. T., tieto v celosti obhospodaruje práve Združenie vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar. Tieto skutočnosti napokon vyplývajú aj zo samotných listov vlastníctva, kde v časti B LV sa uvádzajú v rámci iných údajov práve informácie o tom, že predmetné listy vlastníctva sa nevzťahujú iba na jednu spoločnú nehnuteľnosť, ale obsahujú majetkové podstaty jednak spoločnej nehnuteľnosti žalovaného a jednak spoločnej nehnuteľnosti Združenia vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar. Vzhľadom na to, že žalobkyňa je vlastníčkou podielov na spoločnej nehnuteľnosti, je podľa ust. § 9 ods. 1 zákona ex lege členkou toho spoločenstva, ktoré podiel spoločnej nehnuteľnosti spravuje, alebo s ktorým nakladá. Žalobkyňa teda nie je a ani nemôže byť ukrátená na svojich členských právach. S vlastníctvom spoločných nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXXX, XXXX a XXXX pre k. ú. T., je spojené členstvo v pozemkovom spoločenstve, ktoré spravuje spoločné nehnuteľnosti, a tým spoločenstvom je v posudzovanom prípade Združenie vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar. Pokiaľ sa týkalo stanoviska Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 1552/2018-420 zo dňa 05.04.2018, na ktoré sa odvolávala žalobkyňa, ministerstvo uviedlo správny výklad zákona, ktorý však žalobkyňa nesprávne interpretovala na posudzovaný prípad. Žalobkyňa je v súčasnosti vedená ako podielnička s celým majetkom v k. ú. T. v Združení vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar. Nie je možné autoritatívnym výrokom súdu určiť povinnosť prijať žalobkyňu za členku akéhokoľvek spoločenstva, keď sa členkou pozemkového spoločenstva stáva ex lege, keďže je v postavení vlastníka podielu spoločnej nehnuteľnosti. Súd môže len deklarovať stav, ktorý v danom prípade vyplýva priamo zo zákona, preto nemôže konštituovať právo, ktoré už existuje na základe zákona a vyplýva priamo z neho. Uloženie povinnosti žalovanému prijať žalobkyňu za jeho členku je právnou absurditou. Pre úspešnosť žaloby bolo potrebné zo strany žalobkyne preukázať, že s vlastníctvom jej podielov spoločnej nehnuteľnosti v k. ú. T. je spojené členstvo práve v žalovanom. Uvedené však preukázané nebolo, práve naopak, bolo preukázané, že žalobkyňa je členkou Združenia vlastníkov lesov a urbariátu, pozemkové spoločenstvo Žiar, a to vo vzťahu k spoločným nehnuteľnostiam vedeným na LV č. XXXX, XXXX a XXXX pre k. ú. T.. Nadväzne na to, uloženie povinnosti žalovanému vyplatiť žalobkyňi podiel na zisku nie je opodstatnený. Žalovaný vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je pasívne vecne legitimovaný na splnenie uvedenej povinnosti. Podiel na zisku je žalobkyňi preukázateľne v súvislosti s jej členstvom

v pozemkovom spoločenstve, ktoré spravuje podiely spoločnej nehnuteľnosti v k. ú. T., vyplácaný iným subjektom, a to Združením vlastníkov lesov a urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Žiar, resp., ak aj vyplatený podiel na zisku doposiaľ nebol, na jeho vyplatenie je povinné uvedené pozemkové spoločenstvo a nie žalovaný.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol s odkazom na ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP a s poukazom na plný úspech žalovaného v spore tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výroku o náhrade trov konania, podala v zákonnej lehote žalobkyňa odvolanie, ktorým navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade trov konania tak, že by z dôvodov hodných osobitného zreteľa žalovanému náhradu trov konania v celom rozsahu nepriznal, prípadne by priznal žalovanému len čiastočnú náhradu trov konania. Žalobkyňa, napriek tomu, že súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP, t. j. podľa miery úspešnosti strán v konaní, považovala toto rozhodnutie za nespravodlivé. Súd prvej inštancie totiž neprihliadol k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom strán sporu. Bola toho názoru, že v jej prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP. Je dôchodkyňa a jej jediným príjmom je starobný dôchodok. Žalovaný je pozemkové spoločenstvo, ktoré má príjmy aj z podnikateľskej činnosti, jeho majetkové pomery a príjmy sú s jej neporovnateľné. Náhrada trov konania bude mať iný dopad na jej majetkové pomery, ako na pomery žalovaného. Podľa súdnej judikatúry pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba v prvom rade prihliadnuť na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých strán sporu a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto má trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj strán v priebehu konania a pod. Žalobkyňa zároveň podotkla, že žalobu nepodala na súd svojvoľne, ale z dôvodu porušenia zákona. Vychádzala pri tom z usmernenia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 1552/2018-420 zo dňa 05.04.2018 a bola presvedčená, že jej nárok je dôvodný. Preto sa nestotožnila s odôvodnením rozsudku, že postupom žalovaného nebola ukrátená na svojich právach. Nemá právnické vzdelanie, preto chcela na konanie splnomocniť advokáta a z uvedeného dôvodu aj požiadala o odročenie predbežného prejednávania sporu, ktoré sa konalo dňa 20.03.2019. Súd prvej inštancie jej žiadosti nevyhovel a ani jej túto skutočnosť neoznámil (jej telefónne číslo bolo uvedené v žiadosti o odročenie). Predbežné prejednanie sporu súd prvej inštancie vykonal v jej neprítomnosti a jej návrh na vykonanie dôkazov odmietol. Takýto postup považovala za nespravodlivý a v rozpore so zákonom.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadril a poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa ako dominus litis sama podala žalobu na súd a sama písala repliku aj dupliku k jeho vyjadreniam (bez potreby právneho zástupcu). Na pojednávanie nariadené dňa 20.03.2019 bola riadne a včas predvolaná, čo potvrdzuje aj samotný fakt, že sa mu pokúšala vyhnúť účelovým podaním žiadosti o jeho odročenie. Okolnosť splnomocnenia právneho zástupcu preto mohla zväziť jednak pred samotným podaním žaloby, pri písaní vyjadrení repliky a dupliky, v ktorých bola zo strany súdu prvej inštancie náležite poučená o tom, že na ďalšie skutočnosti nemusí byť zo strany konajúceho súdu prihliadnuté. Žalobkyňa preto neuviedla žiaden ospravedlniteľný a skutkovo relevantný dôvod, pre ktorý by sa vytyčeného termínu pojednávania nemohla osobne zúčastniť a o následkoch jej neúčasti bola poučená. Jej nasledujúci zámer o splnomocnení advokáta nijako nevyklučuje vzdanie sa práva jej osobnej účasti na nariadenom pojednávaní, na ktoré bola riadne predvolaná. Svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom dňa 20.03.2019 si preto žalobkyňa spôsobila sama a bez ospravedlniteľného dôvodu. K tvrdeniam žalobkyne o potrebe aplikácie ust. § 257 CSP žalovaný uviedol, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Žalobkyňa skutočnosti, ktoré by mali zakladať prípustnosť aplikácie ust. § 257 CSP neuviedla ani v podanej žalobe, ani v žiadnom zo svojich písomných vyjadrení, a preto súd prvej inštancie nemal dôvod sa týmito skutočnosťami zaoberať. Samotné tvrdenie, že je starobnou dôchodkyňou, však nepovažuje za okolnosť hodnú osobitného zreteľa, ktorá by strane, ktorá mala vo veci úspech, umožňovala nepriznať náhradu vzniknutých trov konania, najmä za situácie, ak žalobkyňa sama iniciovala predmetné konanie a odmietala iniciatívu žalovaného o mimosúdne riešenie veci. Takýmto postupom by žalobkyňa náklady za ťarchu vlastnej iniciatívy vyvolať sporové konanie bezdôvodne preniesla na podielníkov spoločenstva žalovaného. Žalovaný navrhoval

odvolanie ako nedôvodné odmietnuť a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

8. Žalobkyňa k doručenému vyjadreniu žalovaného k jej odvolaniu písomné vyjadrenie nepodala.

9. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal odvolaním žalobkyne napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP (t. j. vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania), viazaný odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ostatnej časti odvolaní nenapadnutej (výrok I.) ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

10. Z obsahu odvolania žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa podala odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) nevzal do úvahy majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery strán sporu, okolnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu jej nárokov žalobou na súde, ako aj postoj strán sporu v priebehu konania a v tomto kontexte nezvážil aplikáciu ust. § 257 CSP. Súčasne v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie spor predbežne prejednal a súčasne aj rozhodol (§ 171 ods. 2 CSP) dňa 20.03.2019 v jej neprítomnosti, hoci požiadala podaním zo dňa 15.03.2019 o odročenie predbežného prejednanie sporu z dôvodu, že si sa jej zatiaľ nepodarilo zabezpečiť zastúpenie, pričom súd prvej inštancie ju neupovedomil o svojom rozhodnutí o jej návrhu o odročenie predbežného prejednanie sporu. Prítom vo svojej žiadosti o odročenie výslovne uviedla telefónne číslo, na ktorom ju mohol súd prvej inštancie upovedomiť o tom, že jej žiadosti nevyhovie.

11. Odvolací súd z obsahu spisu v dotknutej sporovej veci zistil, že súd prvej inštancie nariadil dňa 22.02.2019 predbežné prejednanie sporu v termíne dňa 20.03.2019 (teda 26 dní pred jeho konaním, viď predvolanie na predbežné prejednanie sporu zo dňa 22.02.2019 na č. I. 119 spisu). Žalobkyňa bolo predvolanie na predbežné prejednanie sporu v termíne dňa 20.03.2019 doručené do vlastných rúk dňa 01.03.2019 (viď doručka na č. I. 118 spisu). Žalobkyňa podaním zo dňa 15.03.2019 doručeným súdu prvej inštancie dňa 15.03.2019 (t. j. 5 dní pred predbežným prejednaním sporu) navrhla odročenie predbežného prejednanie sporu aspoň do konca apríla 2019, a to z dôvodu, že nemá právnické vzdelanie, ani dostatočné právne vedomosti, a preto sa, aj vzhľadom ku komplikovanosti danej sporovej veci, rozhodla, že na zastupovanie v spore splnomocní advokáta. Doposiaľ sa jej však nepodarilo dohodnúť sa s nejakým advokátom na jej zastupovaní v konaní. V tomto podaní zároveň žalobkyňa uviedla telefónne číslo pre prípad, aby jej súd prvej inštancie prípadne oznámil svoje rozhodnutie o nevyhovení jej žiadosti. Súd prvej inštancie aj napriek návrhu žalobkyne na odročenie predbežného prejednanie sporu, toto predbežné prejednanie vykonal dňa 20.03.2019 aj v neprítomnosti žalobkyne (dôvod uvedený žalobkyňou v jej podaní zo dňa 15.03.2019 na odročenie predbežného prejednanie zjavne nepovažoval za dôležitý dôvod podľa ust. § 183 ods. 1 CSP). Po otvorení predbežného prejednanie sporu súd prvej inštancie len oboznámil s predbežným právnym posúdením sporu, v zmysle ktorého považoval žalobu žalobkyne v celom jej rozsahu za nedôvodnú, následne umožnil žalovanému predniesť záverečnú reč, vyhlásil uznesenie, ktorým ukončil dokazovanie a verejne vyhlásil napadnutý rozsudok. (viď zápisnica o predbežnom prejednaní sporu na č. I. 127 spisu). Z obsahu spisu však vôbec nevyplýva, že by súd prvej inštancie v súlade s ust. § 183 ods. 4 v spojení s ust. § 168 ods. 2 CSP upovedomil bezodkladne žalobkyňu o tom, že ňou uvedený dôvod na odročenie predbežného prejednanie sporu nie je dôležitý, hoc, ako už bolo vyššie uvedené, žalobkyňa splnila svoju povinnosť v zmysle ust. § 183 ods. 4 veta druhá v spojení s ust. § 168 ods. 2 CSP a vo svojom podaní zo dňa 15.03.2019, ktorým navrhla odročiť predbežné prejednanie sporu, výslovne uviedla telefónne číslo, na ktorom ju bolo možné upovedomiť o rozhodnutí súdu prvej inštancie o jej návrhu na odročenie predbežného prejednanie sporu.

12. Odvolací súd v kontexte odvolacích dôvodov uvedených žalobkyňou poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Obo/53/2014 zo dňa 31.10.2016 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 66/2017), ktorého právna veta znie: „Pokiaľ súd neodročil pojednávania, pričom neakceptoval riadnu žiadosť strany sporu o odročenie pojednávania bez toho, aby podľa ust. § 183 ods. 4 CSP túto skutočnosť oznámil strane sporu na emailovú adresu uvedenú spôsobom určeným zákonom, ide o postup, ktorým súd znemožnil realizovať strane sporu jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.“.

13. Z doposiaľ uvedeného odvolací súd vyvodil záver, že súd prvej inštancie procesne pochybil, keďže v zmysle ust. § 183 ods. 4 v spojení s ust. § 168 ods. 2 CSP žalobkyňa bezodkladne po obdržaní jej návrhu na odročenie predbežného prejednanie sporu neoznámil, ako o jej návrhu rozhodol, t. j. že ňou uvedený dôvod na odročenie predbežného prejednanie sporu nepovažuje za dôležitý podľa ust. § 183 ods. 1 CSP a návrhu na odročenie nevyhovie. Týmto, v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, bolo žalobkyňa znemožnené, aby na predbežnom pojednávani realizovala svoje procesné

práva (teda aj právo uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany podľa ust. § 149 CSP). Potom je namieste konštatovať, že prostriedky procesného útoku a obrany, ktoré žalobkyňa uplatnila až v odvolaní (skutkové tvrdenia o dôvodoch hodných osobitného zreteľa podľa ust. § 257 CSP), možno v zmysle ust. § 366 písm. d) CSP v odvolacom konaní pripustiť, keďže ich žalobkyňa (odvolateľka) bez svojej viny nemohla uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. V tomto kontexte je totiž možné logicky predpokladať, že žalobkyňa by tieto prostriedky procesného útoku a obrany bola, potom čo súd prvej inštancie na predbežnom prejednaní sporu dňa 20.03.2019 predbežne právne posúdil jej žalobu ako nedôvodnú, uplatnila.

14. Ďalej možno uviesť, že hoc súd nemá v súvislosti s rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania povinnosť iniciatívne zisťovať, či v konkrétnej sporovej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP, ak strana sporu produkuje skutkové tvrdenia a dôkazy, ktorými odôvodňuje aplikáciu ust. § 257 CSP, je súd povinný sa takouto argumentáciou strany pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania zaoberať a dať v odôvodnení rozhodnutia stranám odpoveď, ako sa s ňou vysporiadal (§ 220 ods. 2 CSP). V opačnom prípade totiž z jeho strany dochádza k porušeniu práva strany sporu na spravodlivý súdny proces podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd.

15. Odvolací súd na podklade vyššie uvedených skutočností a úvah dospel k záveru o dôvodnosti odvolania žalobkyne a zároveň k záveru o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie znemožňujúcom žalobkyňu, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a teda o naplnení odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Keďže nedostatok v procesnom postupe súdu prvej inštancie nemožno vzhľadom na jeho intenzitu a povahu napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti jeho výroku II. v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP v tomto rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Súd prvej inštancie tak v ďalšom konaní pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania umožní stranám sporu produkovať k otázke nároku na náhradu trov konania a s tým súvisiacej možnej aplikácii ust. § 257 CSP prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a v prípade ich dôvodnosti vezme tieto do úvahy pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) a toto svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 v spojení s ust. § 234 ods. 2 a § 236 CSP aj z hľadiska ne/aplikácie ust. § 257 CSP na prejednávanú vec.

17. Súd prvej inštancie zároveň rozhodne v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).